

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм : Основне академске студије социологије
Назив предмета: Теорије о друштвеним променама
Наставник/наставници: Доц. др Јелена Н. Пешић, асистент Ирена Г. Петровић
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: За похађање курса потребно је одслушати све курсеве са прве године Основних академских студија социологије, положити испите из курсева Увод у социологију 1 и Увод у социологију 2 и одслушати курс Теорије друштвене структуре и система.
Циљ предмета Циљ курса је да студенти стекну систематска знања о важном подручју унутар социолошке теорије – различитим облицима, механизмима и актерима друштвених промена, тако што ће им се понудити алтернативни теоријски приступи тумачењима друштвених промена.
Исход предмета Познавање и критичка анализа алтернативних теоријских концепција друштвених промена; познавање основних појмова који се користе у разматрању промена и друштвеног развоја; примена основних концепата у оквиру теорија о друштвеним променама на анализу савремених друштвених феномена или оних који се везују за прошлост.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Током курса студенти ће се упознати са најзначајнијим теоријама/теоретичарима на подручју проучавања друштвених промена. Разјасниће се основни појмови који се користе у оквиру овог подручја (промена, раст, развој, прогрес, процес). Изложиће се класичне теорије друштвене промене (еволуционизам и неоеволуционизам, цикличне теорије), као и модернија схватања (старије и новије теорије модернизације, старије и новије теорије зависности, историјска социологија, теорија светског система, постмодерна схватања промене, итд.). Уз упознавање студената са ауторима најутицајнијих студија, расправљаће се и о кључним проблемима унутар ове области: о различитим облицима промене, њиховим механизмима и актерима, а посебно о улози идеја, великих личности, друштвених класа, друштвених покрета и сл. у процесима промена. <i>Практична настава</i> Поред предавања, настава се састоји из семинарских вежби на којима студенти читају оригиналну социолошку литературу из предметне области, излажу и разматрају кључне проблеме дате у предложеним текстовима. Циљ семинарских вежби је да студенти савладају разумевање и критичку анализу текста, поредећи алтернативне приступе различитим аспектима друштвених промена. Поред тога, студенти ће бити подстакнути да примене неке од разматраних теорија на анализу савремених и историјских друштвених проблема. Током семинарских вежби студенти ће увежбавати академско писање кроз израду семинарског рада на неку од тема које се обрађују на курсу.
Литература Обавезна литература: Поповић, Михаило и Миодраг Ранковић. 1981. Теорије и проблеми друштвеног развоја, Београд: БИГЗ (43-75;134-157; 189-240; 411-470). Sztompka, Piotr. 1994. The Sociology of Social Change, Blackwell (9-24; 99-173; 186-190; 202-212; 259-300). Денис Смит. 2001. Успон историјске социологије, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства (53-76; 83-104). Препоручена литература: Смиља Тартаља. 1976. Скривени круг, Београд: ПКССО (одабрани делови). Миомир Јакшић. 1985. Теорија начина производње, Загреб: ЦЕКАДЕ (одабрани делови). Marvin Harris. 1999. Theories of Culture in Postmodern Times, Altamira Press (одабрани делови). Stephen Sanderson. 2007. Evolutionism and its Critics, Boulder: Paradigm Publishers (одабрани делови). Антонић Слободан. 1995. Изазови историјске социологије, Београд: Институт за политичке студије (одабрани делови). Тили, Чарлс. 1997. Суочавање са друштвеном променом, Београд: Филип Вишњић. Фернан Бродел. 1992. Списи о историји, Београд: СКЗ. Фернан Бродел. 1989. Динамика капитализма, Сремски Карловци: Издавачка књижарница Зорана Стојановића. Имануел Волерстин. 1990. Капитализам-историјски систем, Титоград: ЦИД. Карл Полањи. 2003. Велика трансформација, Београд: Филип Вишњић.

Лирген Кока. 2016. Историја капитализма, Београд: Клио.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 15x3	Практична настава: 15x3	
Методe извођења наставе			
Предавања и аудиторне (семинарске) вежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	20
практична настава	10	усмени испт	50
колоквијум-и		.....	
семинар-и	20		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			